

La Mina de les Aigües - Casilla Courtin

Dosrius

Ubicació

Comarca:	Maresme
Lloc/Adreça:	Aiguabarreig rieres de Dosrius i Rials - Zona de Dosrius
Emplaçament	Al sud del nucli urbà, prop de la masia de can Tarau i del paratge de La Resclosa
Alçada:	133m

Coordenades:

Latitud:	41.5927
Longitud:	2.40484
UTM Est (X):	450397
UTM Nord (Y):	4604727

Classificació

Número de fitxa	08075-283
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Obra civil
Estil / època:	Contemporani Popular
Segle	XIX
Estat de conservació	Bo
Protecció	Inexistent
Accés	Fàcil
Ús actual:	Productiu
Titularitat	Privada
Titular:	Societat General d'Aigües de Barcelona, S.A.
Fitxes associades:	
La Torre de les Aigües	
Pou de can Martorell	
Pou de can Tarau	
Arcades de la riera de Rials	
Autoria de la fitxa	Adriana Geladó Prat

Descripció

Edifici aïllat de planta octogonal, que presenta una coberta piramidal de rajola ceràmica i està organitzat en una sola planta. Compta amb un basament motllurat i té els àngles dels paraments reforçats amb pilastres que, alhora, creen plafons rectangulars decorats amb uns rombes centrals en relleu. Els paraments estan rematats amb un fris decorat amb obertures romboïdals i coronat per un ràfec de dentellons. Una cornisa motllurada, a base de filades de maó pla, fa de suport de la coberta. La construcció està bastida amb maons, amb l'aparell de l'obra vist. A l'interior, mitjançant unes escales, s'accedeix a dues galeries d'arc de mig punt bastides en maons, que formen part del sistema de canalització de les aigües de Dosrius cap a Mataró i Barcelona.

Observacions:

L'edifici compta amb dos volums adossats de factura més moderna que el desvirtuen.

Història

L'estructura forma part del sistema de canalització de l'aigua de Dosrius cap a Mataró i Barcelona, per part de la Societat General d'Aigües de Barcelona, S.A. (conegut també com l'aqüeducte de Dosrius a Barcelona), bastit entre els anys 1868 i 1882. L'edifici constitueix el principal punt de control de tota l'extracció i conducció d'aigües de l'aquífer de Dosrius. La conducció d'aquesta aigua es feia mitjançant tres grans barratges o preses subterrànies: el de Batllori, l'aigua del qual circula a través de la Galeria Vella, i els de Xullat i Tarau a través de la Galeria Nova. Ambdues galeries conflueixen a la Casilla Courtin i continuen, com a dues conduccions independents, fins a la Casa Nova (veïnat de Gemir). L'any 1939 es van construir els dos volums adossats per fer la clorinació de les aigües mitjançant la instal·lació de dos dipòsits al seu interior. Pel que al topònim Courtin és probable que provingui de Josep i Inés Courtin, els propietaris de la finca La Resclosa, una peça de terreny molt propera a la casella. Aquests propietaris van cedir a la companyia el dret a construir i mantenir una mina subterrània d'absorció i conducció de l'aigua.

Bibliografia

ALSINA BOIX, Neus; JUBANY PINÓS, M. Àngels (2018). "El municipi de Dosrius durant el segle XIX. Les transformacions en l'obra pública". XI Trobada d'Entitats de Recerca Local i Comarcal del Maresme: el desenvolupament urbanístic dels pobles del Maresme. Vilassar de Mar: Centre d'Estudis Vilassarencs, p. 116-117. ALSINA, N.; CALONGE, R.; CUSPINERA, L.; JUBANY, M.A.; LACUESTA, R. (2005). Inventari del patrimoni històric, arquitectònic i ambiental de Dosrius. [Barcelona: Diputació de Barcelona, Ajuntament de Dosrius], Núm. Ref.: I.OE.02/079, I.OE.03/080. COMPAÑÍA DE AGUAS DE BARCELONA (1873). Aguas de Dos-Rius. Barcelona: La Compañía, p. 6-9. JO, Josep (1988). "Comunitat d'usuaris de l'aigua". El Comú, núm. 1, p. 9. JUBANY I PINÓS, M. Àngels; ALSINA I BOIX, Neus (1990). "El medi natural: Les Aigües (II)". El Comú, núm. 13, p. 19-23. RAMIS NIETO, Josep. "La ruta de l'aigua: un recorregut per l'aqüeducte de Dosrius a Barcelona". A Dosrius. Una visita al passat. 4-15 d'agost de 2017. Bloc. Accés el 27 de setembre de 2017. RAMIS NIETO, Josep. "Palau, García y Compañía. L'aventura empresarial de Melcior de Palau per portar l'aigua de Dosrius a Mataró (1857-1865)". A Dosrius. Una visita al passat. 2-14 de setembre de 2017. Bloc. Accés el 27 de setembre de 2017. RIERA, J.M.;

JUBANY, M.A.; ALSINA, N. (2009). Itineraris pel municipi de Dosrius: un tomb pel nucli antic de Dosrius, un passeig per Canyamars, una volta pel Far, l'aigua, el nostre signe d'identitat. Dosrius: Ajuntament de Dosrius, p. 15.

